

Bijlage 2 - Verantwoordingsonderzoek Deltafonds 2024

Vraag en Antwoord

1 Vraag:

Welke specifieke acties worden ondernomen binnen het impulsprogramma Kaderrichtlijn Water om de waterkwaliteit vóór 2027 te verbeteren?

Antwoord:

De acties worden uitgebreid beschreven in de Kamerbrief die de Kamer op korte termijn zal ontvangen.

Samengevat betreft het:

- Uitvoering van het gezamenlijke uitvoeringsprogramma chemische stoffen met 15 maatregelen voor de 42 KRW-probleemstoffen, waaronder extra aanpak van rioolwaterzuiveringen en extra inzet op vergunningen, toezicht en handhaving.
- Extra inzet op lopende uitvoeringsprogramma's. Zo heeft Rijkswaterstaat afgelopen jaar de plannings aangescherpt en worden projecten versneld. Ook veel provincies en waterschappen hebben hun uitvoering geïntensiveerd, wat opgenomen is in hun regionale impuls- en actieprogramma's.
- Bij de voorbereidingen voor het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn zijn nu ook provincies en waterschappen aangehaakt voor wat betreft de (rest)opgave voor de KRW.
- In overleg met buitenlandse partners worden oorzaken van doeloverschrijdingen beter in kaart gebracht, bespreken we die en zetten we in op het maken van concrete afspraken om ze aan te pakken.
- Voor het eerst zijn formele KRW-voortgangsgesprekken gevoerd door de coördinerend minister van IenW met alle individuele gedeputeerden die verantwoordelijkheid dragen voor KRW-maatregelen, ook om waar nodig versnelling van maatregelen te bespreken. Deze gesprekken worden in het najaar herhaald.

2 Vraag:

Wat zijn de concrete mitigerende maatregelen die met het budget van € 159 miljoen worden uitgevoerd, en wat is de verwachte impact daarvan?

Antwoord:

Deze vraag heeft betrekking op het Mobiliteitsfonds. Het budget van € 159 miljoen is bestemd voor de volgende mitigerende maatregelenpakketten:

- Maatregelenpakket Amersfoort: € 50 miljoen voor maatregelen uit de Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort, onder andere doorfietsroutes en diverse aansluitingen.
- Maatregelenpakket A4 Haaglanden-N14: € 8,5 miljoen voor de start van een korte termijn aanpak voor 10 jaar en € 7,5 miljoen voor nader te bepalen ondersteunende maatregelen.
- Maatregelenpakket A15 Papendrecht-Gorinchem: € 8,5 miljoen voor het verlengen van de lopende korte termijn aanpak met 10 jaar en € 7,5 miljoen voor ondersteunende maatregelen (fietsinfrastructuur, hubs, Park & Ride en logistiek).
- Maatregelenpakket A2 Deil-Vught: € 54 miljoen voor een adaptief maatregelenpakket, onder andere de aanpak sluipverkeer onderliggend wegennet en OV- en fietsalternatieven.
- Maatregelenpakket A58 Stedelijke regio Breda-Tilburg: € 23 miljoen voor een maatregelenpakket, onder andere aanpak sluipverkeer onderliggend wegennet, OV-alternatieven en werkgevers- en logistieke aanpak.

Deze maatregelenpakketten dragen bij aan de opgave van het gepauzeerde project of het verzachten van de gevolgen van het pauzeren. Meer informatie over de maatregelenpakketten is te vinden in de 'Afsprakenlijst Bestuurlijke Overleggen MIRT 2024 6 en 7 november 2024' (Kamerstuk 2024D43461).

3 Vraag:

Wat is de prognose voor de uitvoering van de drie gepauzeerde vaarwegenprojecten op de lange termijn?

Antwoord:

Over de prognose voor de uitvoering van de drie vaarweg MIRT-projecten (Volkeraksluizen, Kreekraksluizen, Vaarweg IJsselmeer-Meppel (VIJM)) kan nog niets gezegd worden. Deze is afhankelijk van het beschikbaar komen van budget, personele capaciteit en stikstofruimte. Voor alle drie geldt dat deze niet beschikbaar zijn. Op het moment dat alle drie de componenten beschikbaar zijn, zal besloten worden over eventuele voortzetting van de

gepauzeerde projecten. Op dat moment zal er ook een nieuwe prognose voor de uitvoering worden opgesteld. Een uitzondering bij project VIJM. Hier onderzoekt Rijkswaterstaat of de verdieping van de vaarweg toch gerealiseerd kan worden door de beschikbare grond in de VIJM te koppelen aan andere projecten, die juist grond nodig hebben.

4 Vraag:

Wat zijn de belangrijkste redenen voor de stijging van het gebruik van drinkwater bij zakelijke gebruikers?

Antwoord:

Uit cijfers van het CBS over het watergebruik binnen de Nederlandse economie blijkt dat het totale drinkwatergebruik voor alle economische activiteiten in 2023 315,5 miljoen kubieke meter was. Ten opzichte van het gemiddelde gebruik in de referentieperiode 2016-2019 is het zakelijk drinkwatergebruik volgens de cijfers van het CBS toegenomen met 5,6%. In de periode tot en met 2021 zat de grootste toename volgens het CBS in de voedingsmiddelen industrie, de papierindustrie, de aardolie- en chemische industrie, de farmaceutische industrie en in afvalbehandeling en recycling. De voornaamste reden hiervoor is bevolkingsgroei en economische groei. Zo groeide de economie van Nederland van 2016 tot 2023: in 2023 was de groei 0,1%, volgens het CBS, in 2022 was de groei 4,3% en in 2021 zelfs 6,2%. Dit leidde tot een toename in het absolute volume drinkwatergebruik.

5 Vraag:

Hoe gaat u bewerkstelligen dat u de voortgang op de doelen voor het realiseren van genoeg voorraad aan drinkwater kunt overzien?

Antwoord:

Er wordt jaarlijks een rapportage gemaakt om de voortgang te bewaken. Zoals aangegeven in het schriftelijk overleg met de Kamer over de voortgang van het Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023-2030 (Kamerstukken 27 625, nr. 702 - vraag 35 & 42) zal de Kamer deze rapportage ook ontvangen.

6 Vraag:

Hoe gaat u de effectiviteit meten van maatregelen die u neemt om de drinkwatervoorraden te laten toenemen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 5.

7 Vraag:

Waarom worden de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijke opbrengsten van regen- en huishoudwatersystemen en het beprijzen van drinkwater niet meegenomen om zicht te krijgen op het behalen van de drinkwaterdoelen van 2035?

Antwoord:

Beide onderzoeken zijn onderdeel van het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing. Om een afweging te kunnen maken over de gezondheidsrisico's die worden geïntroduceerd bij het verplicht stellen van hemelwater- en/of grijswatergebruik in woningen wordt momenteel onderzoek uitgevoerd door het RIVM. Zoals toegezegd in het laatste tweeminutendebat Water van 24 april jl. wordt de Kamer eind 2025 geïnformeerd over de uitkomsten daarvan.

In de beleidsreactie op de uitkomsten van de 'Verkenning beprijzen watergebruik' (Kamerstukken 27 625, nr. 691) is o.a. aangegeven dat het Ministerie van IenW samen met het Ministerie van Financiën bekijkt wat de mogelijkheden zijn om het heffingsplafond van de Belasting op Leidingwater te verhogen. Een voorstel hiervoor is onderdeel van de brief van de staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit) van 25 april jl. (Kamerstukken 32 140, nr. 251). Mogelijke consequenties voor het behalen van doelen voor bewust en zuinig drinkwatergebruik worden meegenomen in de tweejaarlijkse herijking van het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing.